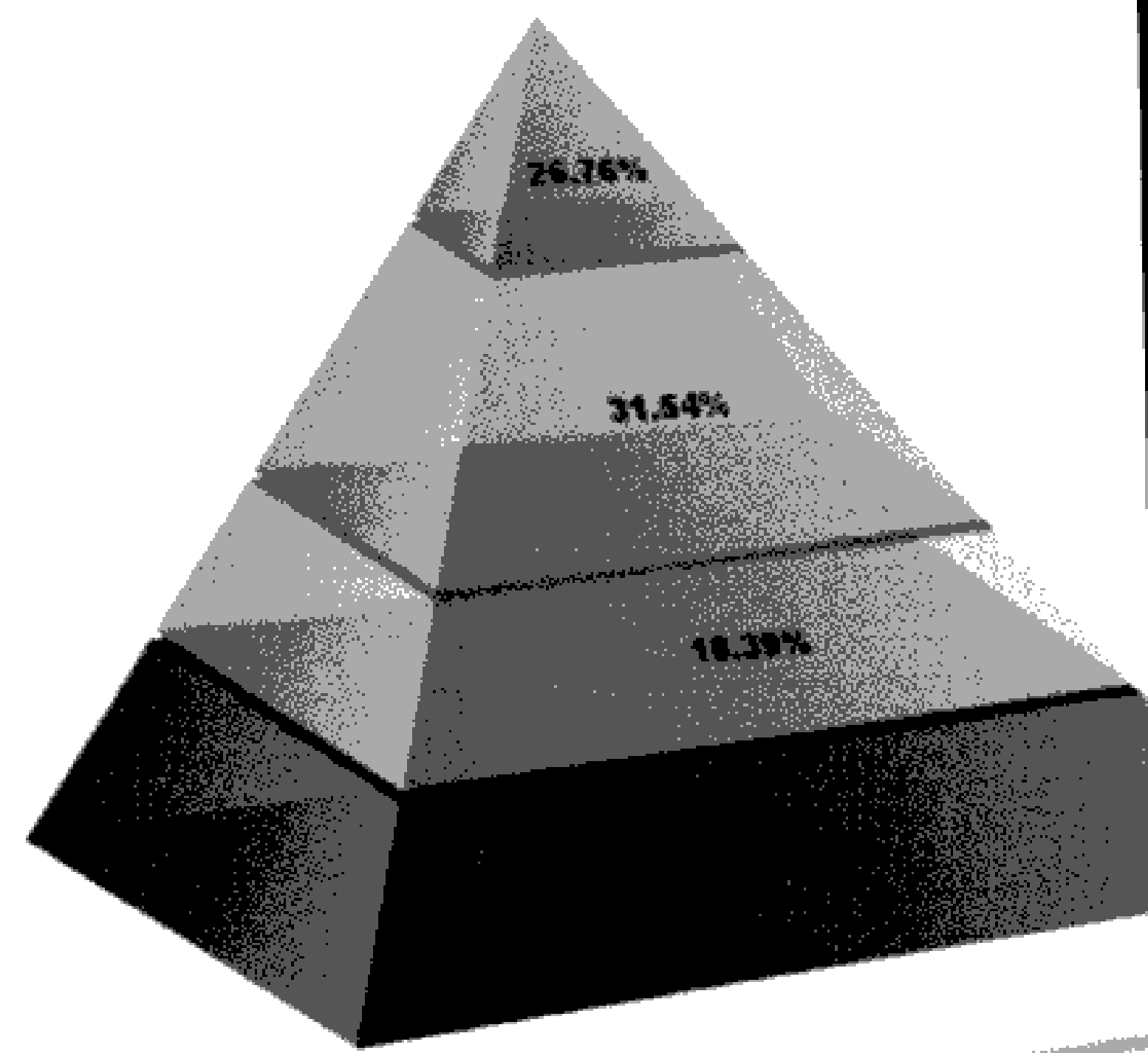


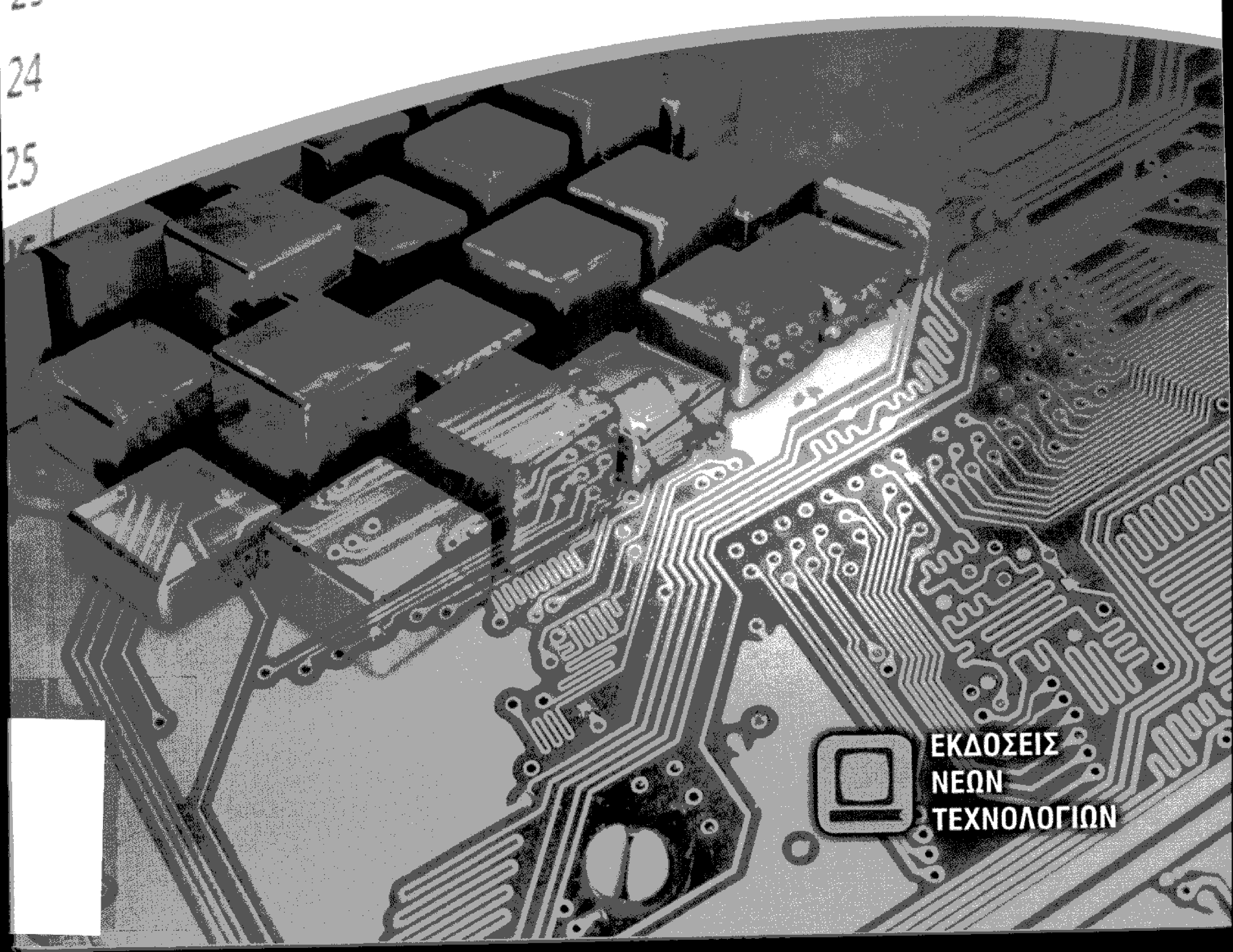
12  
13  
14 Αντ. Δημητριάδης - Χρ. Κοίλιας - Αθ. Κώστας



15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25

# Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

Από τη Θεωρία στην Πράξη



# Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

657  
ΔΗΜ

ΕΥΔΟΞΟΣ

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ  
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
Αρ. βιβλ. 86323

Αντώνης Δημητριάδης – Χρήστος Κοίλιας – Θανάσης Κώστας

---

## Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα

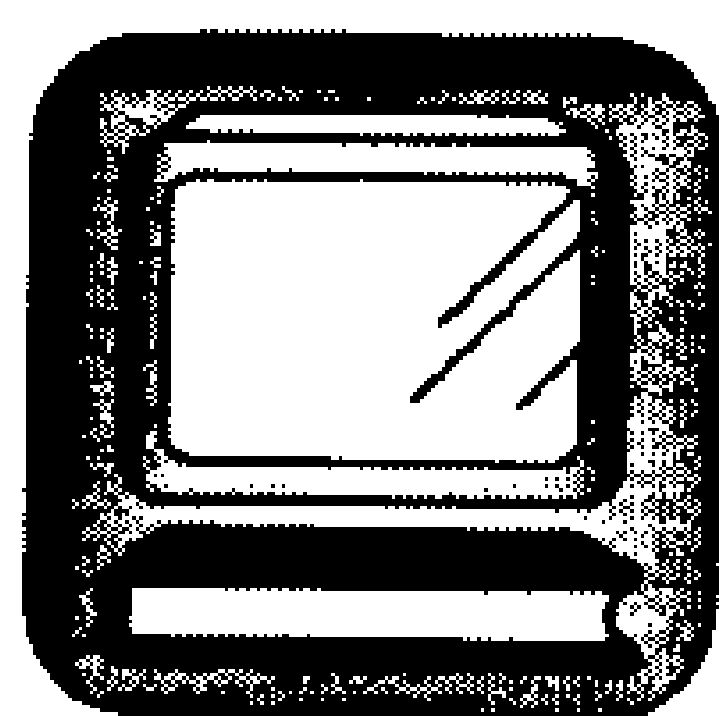
---

Αθήνα

Κάθε γνήσιο αντίγραφο έχει την υπογραφή των συγγραφέων

Έκδοση 1<sup>η</sup>, Copyright © 2009

ISBN 978-960-6759-41-3



**ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ**

Στουρνάρη 49<sup>Α</sup>, 106 82, Αθήνα

Τηλ. 210-38.45.594 - Fax: 210-38.08.009

email: [contact@newtech-publications.gr](mailto:contact@newtech-publications.gr)

URL: [www.newtech-publications.gr](http://www.newtech-publications.gr)

**Εξώφυλλο**

Σκούφος Γιώργος

Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο ανατύπωση, καταχώρηση σε σύστημα αποθήκευσης και επανάκτησης ή μετάδοση με κάθε μορφή και μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοαντιγραφικό κ.λπ.) του συνόλου ή μέρους του βιβλίου αυτού, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

## Περιεχόμενα

|                                                                                              |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Πρόλογος .....</b>                                                                        | <b>13</b> |
| <b>Κεφάλαιο 1<sup>ο</sup>. Η Επιχείρηση ως Σύστημα .....</b>                                 | <b>17</b> |
| 1.1 Τι είναι Οργάνωση .....                                                                  | 17        |
| 1.1.1 Ορισμοί .....                                                                          | 18        |
| 1.1.2 Στελέχωση μιας Επιχείρησης .....                                                       | 20        |
| 1.2 Μορφές Οργανισμών και Επιχειρήσεων .....                                                 | 21        |
| 1.2.1 Ως προς το Ιδιοκτησιακό Καθεστώς .....                                                 | 21        |
| 1.2.2 Ως προς τη Νομική Μορφή .....                                                          | 22        |
| 1.2.3 Ως προς τον Τομέα Δραστηριότητας .....                                                 | 24        |
| 1.2.4 Ως προς τον Κλάδο Παραγωγής .....                                                      | 25        |
| 1.2.5 Ως προς το Μέγεθος .....                                                               | 25        |
| 1.2.6 Ως προς τη Γεωγραφική Έκταση των Δραστηριοτήτων .....                                  | 25        |
| 1.3 Λειτουργίες της Επιχείρησης .....                                                        | 26        |
| 1.3.1 Παραγωγική Λειτουργία .....                                                            | 26        |
| 1.3.2 Εμπορική Λειτουργία .....                                                              | 26        |
| 1.3.3 Οικονομική Λειτουργία .....                                                            | 27        |
| 1.3.4 Διοικητική Λειτουργία .....                                                            | 27        |
| 1.3.5 Άλλες Λειτουργίες της Επιχείρησης .....                                                | 28        |
| 1.4 Διοίκηση - Διαχείριση μέσω Έργων .....                                                   | 28        |
| 1.4.1 Έννοια του Έργου .....                                                                 | 29        |
| 1.4.2 Διοίκηση-Διαχείριση Έργου .....                                                        | 30        |
| 1.4.3 Σχέση Κλασικής Διοίκησης – Διαχείρισης και<br>Διοίκησης – Διαχείρισης μέσω Έργου ..... | 32        |
| 1.5 Άλλα Χαρακτηριστικά των Επιχειρήσεων .....                                               | 34        |
| 1.6 Επιδιώξεις της Επιχείρησης .....                                                         | 35        |
| 1.6.1 Η Αποτελεσματικότητα .....                                                             | 35        |
| 1.6.2 Η Αποδοτικότητα .....                                                                  | 36        |
| 1.6.3 Η Παραγωγικότητα .....                                                                 | 36        |
| 1.6.4 Η Ανταγωνιστικότητα .....                                                              | 37        |
| 1.7 Το Σύστημα «Επιχείρηση» .....                                                            | 38        |
| 1.7.1 Έννοια του Συστήματος .....                                                            | 38        |
| 1.7.2 Έλεγχος και Εντροπία .....                                                             | 39        |

|                                                                         |           |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1.7.3 Συστημική Προσέγγιση .....                                        | 40        |
| 1.7.4 Συστημική Προσέγγιση των Επιχειρήσεων .....                       | 40        |
| <b>Κεφάλαιο 2<sup>ο</sup>. Δεδομένα, Πληροφορίες, Πληροφόρηση .....</b> | <b>47</b> |
| 2.1 Βασικές Έννοιες .....                                               | 48        |
| 2.2 Ποιοτικά Χαρακτηριστικά και Ιδιότητες Δεδομένων .....               | 49        |
| 2.3 Κωδικοποίηση Δεδομένων .....                                        | 52        |
| 2.3.1 Κατηγορίες Κωδικών .....                                          | 53        |
| 2.3.2 Ψηφία Ελέγχου .....                                               | 54        |
| 2.4 Οργάνωση Δεδομένων .....                                            | 56        |
| 2.4.1 Βασικές Έννοιες .....                                             | 56        |
| 2.4.2 Δομές Δεδομένων .....                                             | 56        |
| 2.4.3 Διεργασίες επί των Δομών .....                                    | 58        |
| 2.5 Οργάνωση Δεδομένων σε Αρχεία .....                                  | 59        |
| 2.5.1 Βασικές Έννοιες .....                                             | 59        |
| 2.5.2 Είδη Εγγραφών .....                                               | 61        |
| 2.5.3 Είδη Αρχείων .....                                                | 61        |
| 2.5.4 Έννοια του Κλειδιού .....                                         | 62        |
| 2.5.5 Οργάνωση και Προσπέλαση Αρχείων .....                             | 64        |
| 2.5.6 Βασικά Μειονεκτήματα της Οργάνωσης με Αρχεία .....                | 66        |
| 2.6 Βάσεις Δεδομένων .....                                              | 67        |
| 2.6.1 Βασικές Έννοιες .....                                             | 67        |
| 2.6.2 Σύγχρονες Χρήσεις των Βάσεων Δεδομένων .....                      | 69        |
| 2.6.3 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της Βάσης Δεδομένων .....         | 70        |
| <b>Κεφάλαιο 3<sup>ο</sup>. Πληροφοριακά Συστήματα .....</b>             | <b>71</b> |
| 3.1 Έννοια του Πληροφοριακού Συστήματος .....                           | 71        |
| 3.2 Σχέση Τεχνολογιών και Πληροφοριακών Συστημάτων .....                | 72        |
| 3.3 Εσωτερική Πληροφοριακή Δομή Επιχείρησης .....                       | 73        |
| 3.3.1 Οργανωτικά Επίπεδα Επιχείρησης .....                              | 73        |
| 3.4 Υποσυστήματα του Πληροφοριακού Συστήματος .....                     | 75        |
| 3.4.1 Κατηγοριοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων ως προς το Στόχο...75    |           |
| 3.4.2 Οριοθέτηση Πληροφοριακών Συστημάτων .....                         | 80        |
| 3.5 Δημιουργία Πληροφοριακών Συστημάτων .....                           | 81        |

|                                                                           |            |
|---------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.6 Ολοκλήρωση Πληροφοριακών Συστημάτων .....                             | 88         |
| 3.6.1 Ανεξάρτητα Συστήματα .....                                          | 88         |
| 3.6.2 Ολοκληρωμένα Συστήματα .....                                        | 89         |
| 3.6.3 Έννοια της Ολοκλήρωσης .....                                        | 90         |
| 3.6.4 Συστήματα Εφαρμογής ή Εφαρμογές .....                               | 91         |
| 3.7 Πληροφοριακή Συγκρότηση .....                                         | 92         |
| 3.8 Εγγενή Προβλήματα Πληροφοριακών Συστημάτων .....                      | 93         |
| 3.9 Διοίκηση - Διαχείριση Πληροφοριακών Συστημάτων .....                  | 96         |
| 3.10 Πληροφοριακά Συστήματα και Επιχειρηματικότητα .....                  | 96         |
| 3.10.1 Το νέο Επιχειρηματικό Περιβάλλον .....                             | 97         |
| 3.10.2 Δημιουργία Αξίας στην Επιχείρηση .....                             | 101        |
| 3.10.3 Επικουρικά Στοιχεία Ενεργητικού και Οργανωσιακό Κεφάλαιο ...       | 103        |
| <b>Κεφάλαιο 4<sup>ο</sup>. Πληροφοριακά Συστήματα και Λογιστική .....</b> | <b>107</b> |
| 4.1 Η Παραδοσιακή Λογιστική .....                                         | 107        |
| 4.2 Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα .....                                | 110        |
| 4.3 Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα και Οργανισμός .....                 | 112        |
| 4.3.1 Γενικές Μορφές Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων .....            | 112        |
| 4.3.2 Λογιστικά Συστήματα και Μέγεθος - Πολυπλοκότητα<br>Οργανισμού ..... | 115        |
| 4.4 Λογιστικά Συστήματα και Ευρυζωνικές Υπηρεσίες .....                   | 116        |
| 4.4.1 Το Σύστημα ΝέοTAXISnet .....                                        | 117        |
| 4.4.2 Ηλεκτρονικό Εμπόριο .....                                           | 118        |
| 4.4.3 Ηλεκτρονικές Τραπεζικές Συναλλαγές .....                            | 120        |
| 4.5 Λογιστικά Συστήματα και Διαχειριστικές Εφαρμογές .....                | 120        |
| 4.6 Μοντέλο Λογιστικού Συστήματος μιας Μικρομεσαίας Επιχείρησης .....     | 122        |
| 4.6.1 Επικοινωνία Χρήστη – Λογιστικού Συστήματος .....                    | 123        |
| 4.6.2 Δομή Διαχειριστικής Εφαρμογής .....                                 | 128        |
| <b>Κεφάλαιο 5<sup>ο</sup>. Εμπορική Διαχείριση .....</b>                  | <b>135</b> |
| 5.1 Πωλήσεις .....                                                        | 136        |
| 5.1.1 Κατηγορίες πωλήσεων .....                                           | 136        |
| 5.1.2 Βασικά παραστατικά πωλήσεων .....                                   | 138        |
| 5.1.3 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) .....                             | 139        |
| 5.1.4 Διαδικασία πωλήσεων - Η εφαρμογή Τιμολόγησης .....                  | 140        |
| 5.2 Το αρχείο Πελατών .....                                               | 142        |

|                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5.3 Το αρχείο ειδών .....                                                                      | 147 |
| 5.4 Τα παραστατικά πωλήσεων και η διαδικασία έκδοσης .....                                     | 151 |
| 5.4.1 Τα είδη των παραστατικών αναλυτικά .....                                                 | 151 |
| 5.4.2 Το ενιαίο έντυπο πολλαπλών χρήσεων .....                                                 | 153 |
| 5.4.3 Η διαδικασία Τιμολόγησης .....                                                           | 158 |
| 5.4.4 Ενημερώσεις αρχείων από την έκδοση παραστατικών .....                                    | 161 |
| 5.4.5 Το αρχείο κινήσεων .....                                                                 | 163 |
| 5.4.6 Μερικά ακόμη παραστατικά .....                                                           | 166 |
| 5.5 Οι παράμετροι τιμολόγησης .....                                                            | 168 |
| 5.5.1 Εκπτώσεις .....                                                                          | 168 |
| 5.5.2 Στοιχεία διακίνησης .....                                                                | 170 |
| 5.5.3 Λοιπές παράμετροι .....                                                                  | 170 |
| 5.6 Παραγγελίες Πελατών .....                                                                  | 172 |
| 5.6.1 Το αρχείο παραγγελιών .....                                                              | 174 |
| 5.6.2 Εκτυπώσεις .....                                                                         | 174 |
| 5.6.3 Η εκτέλεση της παραγγελίας .....                                                         | 175 |
| 5.7 Μετασχηματισμός παραστατικών .....                                                         | 176 |
| 5.7.1 Μετασχηματισμός Δελτίου Αποστολής σε Τιμολόγιο Πώλησης .....                             | 176 |
| 5.7.2 Μετασχηματισμός παραγγελίας σε Δελτίο Αποστολής ή σε<br>Δελτίο-Αποστολής Τιμολόγιο ..... | 177 |
| 5.7.3 Οι μετατροπές αθεώρητων παραστατικών σε θεωρημένα .....                                  | 178 |
| 5.8 Εισαγωγή χειρόγραφων παραστατικών .....                                                    | 178 |
| 5.9 Αποτελέσματα πωλήσεων .....                                                                | 179 |
| 5.10 Λιανικές Πωλήσεις .....                                                                   | 183 |
| 5.10.1 Οι ταμειακές μηχανές .....                                                              | 183 |
| 5.10.2 Υπολογιστές σε ρόλο ταμειακής μηχανής .....                                             | 185 |
| 5.11 Διαχείριση πελατών .....                                                                  | 186 |
| 5.11.1 Κινήσεις πελατών .....                                                                  | 186 |
| 5.11.2 Εκτυπώσεις .....                                                                        | 188 |
| 5.11.3 Αντιστοίχιση εισπράξεων .....                                                           | 193 |
| 5.11.4 Κλεισίματα .....                                                                        | 193 |
| 5.12 Διαχείριση Αγορών-Προμηθευτών .....                                                       | 194 |
| 5.12.1 Ο κύκλος αγορών .....                                                                   | 195 |
| 5.12.2 Το αρχείο προμηθευτών .....                                                             | 196 |

|                                                       |            |
|-------------------------------------------------------|------------|
| 5.12.3 Κινήσεις προμηθευτών .....                     | 198        |
| 5.12.4 Εκτυπώσεις .....                               | 200        |
| 5.12.5 Αντιστοίχιση πληρωμών και κλεισίματα .....     | 202        |
| 5.13 Διαχείριση αποθήκης .....                        | 202        |
| 5.13.1 Διαχείριση αρχείου ειδών .....                 | 203        |
| 5.13.2 Κινήσεις αποθήκης .....                        | 203        |
| 5.13.3 Εκτυπώσεις .....                               | 207        |
| 5.13.4 Έλεγχος αποθεμάτων .....                       | 211        |
| 5.13.5 Αποθήκες πρώτων υλών και ημιετοίμων .....      | 214        |
| <b>Κεφάλαιο 6°. Γενική Λογιστική .....</b>            | <b>217</b> |
| 6.1 Εισαγωγή .....                                    | 217        |
| 6.2 Έναρξη του προγράμματος .....                     | 218        |
| 6.2.1 Δημιουργία νέας εταιρίας .....                  | 219        |
| 6.2.2 Διαχειριστική χρήση .....                       | 220        |
| 6.2.3 Τα αρχεία της εφαρμογής .....                   | 220        |
| 6.3 Λογαριασμοί - Λογιστικό Σχέδιο .....              | 221        |
| 6.3.1 Το αρχείο λογιστικού σχεδίου .....              | 227        |
| 6.3.2 Ενημέρωση του αρχείου λογιστικού σχεδίου .....  | 228        |
| 6.4 Κινήσεις Γενικής Λογιστικής .....                 | 230        |
| 6.4.1 Άρθρα λογιστικής .....                          | 230        |
| 6.4.2 Το αρχείο κινήσεων ΓΛ .....                     | 232        |
| 6.4.3 Καταχώρηση κινήσεων .....                       | 233        |
| 6.4.4 Προβολή, μεταβολή και διαγραφή εγγραφών .....   | 235        |
| 6.4.5 Παραδείγματα άρθρων .....                       | 235        |
| 6.4.6 Οριστικοποίηση εγγραφών .....                   | 244        |
| 6.5 Εκτυπώσεις Γενικής Λογιστικής .....               | 245        |
| 6.5.1 Εκτύπωση λογιστικού σχεδίου .....               | 246        |
| 6.5.2 Καταστάσεις ελέγχου εγγραφών .....              | 247        |
| 6.5.3 Ημερολόγια .....                                | 247        |
| 6.5.4 Ισοζύγια .....                                  | 248        |
| 6.5.5 Γενικό Καθολικό .....                           | 249        |
| 6.5.6 Καρτέλες λογαριασμών - Αναλυτικό Καθολικό ..... | 249        |
| 6.5.7 Λοιπές εκτυπώσεις .....                         | 249        |
| 6.6 Περιοδικές Εργασίες – Κλεισίματα .....            | 252        |

|                                                               |            |
|---------------------------------------------------------------|------------|
| 6.7 Βοηθητικά προγράμματα και Παράμετροι .....                | 254        |
| 6.8 Σύνδεση με άλλες εφαρμογές .....                          | 255        |
| 6.9 Έσοδα / Έξοδα .....                                       | 256        |
| <b>Κεφάλαιο 7°. Άλλες Διαχειριστικές Εφαρμογές.....</b>       | <b>259</b> |
| 7.1 Αξιόγραφα .....                                           | 260        |
| 7.1.1 Το αρχείο αξιογράφων .....                              | 263        |
| 7.1.2 Λειτουργίες .....                                       | 264        |
| 7.1.3 Αξιόγραφα και Γενική Λογιστική .....                    | 265        |
| 7.2 Διαχείριση παγίων .....                                   | 266        |
| 7.2.1 Το αρχείο παγίων .....                                  | 266        |
| 7.2.2 Λειτουργίες .....                                       | 267        |
| 7.2.3 Πάγια και Γενική λογιστική .....                        | 269        |
| 7.3 Μισθοδοσία .....                                          | 270        |
| 7.3.1 Βασικές έννοιες .....                                   | 271        |
| 7.3.2 Λειτουργίες .....                                       | 274        |
| 7.3.3 Μισθοδοσία και Γενική Λογιστική .....                   | 274        |
| 7.3.4 Επεκτάσεις .....                                        | 275        |
| 7.4 Κοστολόγηση .....                                         | 276        |
| 7.4.1 Βασικές κατηγορίες κόστους .....                        | 276        |
| 7.4.2 Εφαρμογή .....                                          | 277        |
| <b>Κεφάλαιο 8°. Ασφάλεια και Έλεγχοι Λογιστικών Π.Σ. ....</b> | <b>281</b> |
| 8.1 Περί Ασφάλειας Συστήματος .....                           | 281        |
| 8.1.1 Αντικείμενα Ασφάλειας .....                             | 281        |
| 8.1.2 Ασφάλεια Πληροφοριακού Συστήματος .....                 | 283        |
| 8.1.3 Απειλές Πληροφοριακού Συστήματος .....                  | 283        |
| 8.2 Πολιτικές Ασφάλειας .....                                 | 284        |
| 8.2.1 Διαχείριση Ασφάλειας Συστήματος .....                   | 284        |
| 8.2.2 Πολιτική Ασφάλειας Συστήματος .....                     | 284        |
| 8.3 Σύγχρονα Προβλήματα Ασφάλειας Συστημάτων .....            | 288        |
| 8.3.1 Η Σύγχρονη Ηλεκτρονική «Πειρατεία» .....                | 288        |
| 8.3.2 Κακόβουλο Λογισμικό .....                               | 289        |
| 8.3.3 Αντίμετρα στο Κακόβουλο Λογισμικό .....                 | 290        |
| 8.3.4 Διασφάλιση της Ανωνυμίας του Χρήστη στο Διαδίκτυο ..... | 291        |

|                                                                                                          |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 8.4 Ασφάλεια του Ανθρώπινου Παράγοντα .....                                                              | 292        |
| 8.4.1 Γενικά Προβλήματα .....                                                                            | 292        |
| 8.4.2 Ειδικά Προβλήματα .....                                                                            | 293        |
| 8.5 Ασφάλεια Τεχνολογικής Υποδομής .....                                                                 | 294        |
| 8.5.1 Απειλές .....                                                                                      | 294        |
| 8.5.2 Μέτρα Προστασίας .....                                                                             | 295        |
| 8.6 Ασφάλιση Συστήματος .....                                                                            | 296        |
| 8.7 Αποτελεσματικότητα και Αποδοτικότητα Συστήματος .....                                                | 297        |
| 8.8 Περί των Ελέγχων Συστήματος .....                                                                    | 298        |
| 8.8.1 Έννοια Ελέγχου .....                                                                               | 298        |
| 8.8.2 Συστήματα Ελέγχου .....                                                                            | 299        |
| 8.8.3 Έλεγχος των Ελέγχων .....                                                                          | 299        |
| 8.8.4 Έλεγχοι και Ολοκλήρωση Συστήματος .....                                                            | 304        |
| 8.8.5 Οικονομοτεχνική Προσέγγιση των Ελέγχων .....                                                       | 305        |
| 8.9 Ελεγκτική των Πληροφοριακών Συστημάτων .....                                                         | 307        |
| <b>Κεφάλαιο 9<sup>ο</sup>. Γενική Θεσμική και Νομική Προσέγγιση Π.Σ. ....</b>                            | <b>311</b> |
| 9.1 Ιδιαιτερότητες των Πληροφοριακών Τεχνολογιών .....                                                   | 311        |
| 9.2 Πολιτικοί, Κοινωνικοί και Ηθικοί Προβληματισμοί .....                                                | 313        |
| 9.3 Σύγχρονες Βασικές Έννοιες .....                                                                      | 314        |
| 9.4 Βασικές Κατηγορίες Αντικειμένων Προβληματισμού .....                                                 | 316        |
| 9.4.1 Το Πρόβλημα των Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων στην<br>Πληροφορία .....                               | 316        |
| 9.4.2 Το Πρόβλημα των Δικαιωμάτων Ιδιοκτησίας .....                                                      | 317        |
| 9.4.3 Το Πρόβλημα του Καταλογισμού Ευθύνης .....                                                         | 318        |
| 9.4.4 Το Πρόβλημα της Ποιότητας των Πληροφοριακών Συστημάτων ....                                        | 320        |
| 9.4.5 Το Πρόβλημα της Ποιότητας Ζωής .....                                                               | 320        |
| 9.5 Θεσμική και Νομική Προσέγγιση .....                                                                  | 327        |
| 9.5.1 Προστασία Απορρήτου .....                                                                          | 327        |
| 9.5.2 Προστασία των Πνευματικών Δικαιωμάτων .....                                                        | 330        |
| <b>Παράρτημα Α. Εφαρμογές.....</b>                                                                       | <b>333</b> |
| Α.1 Ροή λογιστικών γεγονότων μιας επιχείρησης με βιβλία<br>τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ....             | 335        |
| Α.2 Εργασίες προσδιορισμού τελικού αποτελέσματος (κέρδους ή ζημίας)<br>και σύνταξη του Ισολογισμού ..... | 358        |

|                                                                                                 |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| A.3 Ενημέρωση λογιστικών γεγονότων επιχείρησης με βιβλία<br>δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. .... | 371        |
| A.4 Διαχείριση μισθοδοσίας .....                                                                | 374        |
| <b>Παράρτημα Β. Λήψη Επιχειρηματικών Αποφάσεων.....</b>                                         | <b>383</b> |
| B.1 Βασικές Έννοιες .....                                                                       | 384        |
| B.2 Κατηγορίες Αποφάσεων .....                                                                  | 385        |
| B.3 Μηχανισμός Λήψης Απόφασης .....                                                             | 386        |
| B.3.1 Βηματισμός Μηχανισμού Λήψης Απόφασης .....                                                | 386        |
| B.4 Ο Ρόλος της Υποκειμενικότητας .....                                                         | 389        |
| B.5 Εργαλεία Λήψης Απόφασης .....                                                               | 390        |
| B.5.1 Μήτρες Αποτελεσμάτων .....                                                                | 391        |
| B.5.2 Παίγνια .....                                                                             | 398        |
| B.5.3 Εργαλεία Αξιολόγησης και Επιλογής Λύσεων .....                                            | 399        |
| B.5.4 Άλλα Εργαλεία Λήψης Απόφασης .....                                                        | 411        |
| B.6 Μοντέλα Αποφάσεων .....                                                                     | 414        |
| B.6.1 Ο Ρόλος του Οργανωτικού Περιβάλλοντος .....                                               | 415        |
| <b>Βιβλιογραφία.....</b>                                                                        | <b>417</b> |
| <b>Ευρετήριο Βασικών Όρων.....</b>                                                              | <b>425</b> |

## Πρόλογος

Στις μέρες μας η πληροφορία θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και ατομικό αγαθό και βασικό συστατικό κάθε επιστημονικής, κοινωνικής και πολιτικής μελέτης. Η εκρηκτική ανάπτυξη των πληροφοριακών και επικοινωνιακών τεχνολογιών, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της θεωρίας των πληροφοριακών συστημάτων, επέδρασε, επιδρά και θα επιδρά καταλυτικά σε κάθε έκφραση της ανθρώπινης σκέψης και δραστηριότητας. Ξεπερνώντας τα εθνικά σύνορα, διεθνοποιείται η επικοινωνία (ευρυζωνικά δίκτυα), μεταβάλλονται οι παραγωγικές δραστηριότητες, το άτομο βομβαρδίζεται από ποικίλη πληροφόρηση, ανοίγονται νέες δυνατότητες στο στοχασμό και στην έρευνα. Παράλληλα εμφανίζονται νέας ποιότητας κοινωνικά, πολιτικά και ηθικά προβλήματα. Η Κοινωνία της Πληροφορίας είναι παρούσα και συνοδεύει το ανθρώπινο είδος στο ταξίδι της εξέλιξής του.

Η δημιουργία των Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων έρχεται να καλύψει τις ελλείψεις της παραδοσιακής Λογιστικής, σε σχέση με τις σύγχρονες απαιτήσεις πληροφόρησης της διοίκησης κάθε οργανισμού / επιχείρησης και αυτά τα συστήματα αποτελούν τον πυρήνα της λειτουργίας τους.

Το παρόν βιβλίο γράφτηκε με κεντρικό στόχο να δώσει στον αναγνώστη μια εμπειριστατωμένη εικόνα των σύγχρονων Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων, με την προσδοκία, αυτές οι γνώσεις να είναι άμεσα εφαρμόσιμες στην καθημερινή πρακτική ή το λιγότερο να του δημιουργήσουν ερεθίσματα, νέες ιδέες και προβληματισμούς. Γι' αυτόν ακριβώς το σκοπό γίνεται η εκκίνηση από τις απλούστερες έννοιες για να καταλήξει σταδιακά σε συνθετότερες και περιπλοκότερες, διατρέχοντας κάθε πτυχή τους, φωτίζοντας αυτά τα συστήματα από διαφορετικές οπτικές γωνίες, αποφεύγοντας περίπλοκες θεωρητικές αναλύσεις και επιζητώντας την παράθεση απλών πρακτικών συμπερασμάτων, τεχνικών και μεθοδολογιών. Το βιβλίο αυτό αποτελεί ταυτόχρονα ένα εργαλείο και ένα πρακτικό οδηγό στα χέρια κάθε ατόμου το οποίο ασχολείται, από διάφορες θέσεις, με τα Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα.

Η παρουσίαση της θεματολογίας γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να βοηθήσει ακόμη και ένα εντελώς «αμύητο» να παρακολουθήσει και να κατανοήσει τα γραφόμενα. Για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού:

- Η παρουσίαση ξεκινά από απλές και προσιτές έννοιες και επεκτείνεται σταδιακά σε συνθετότερα ζητήματα.
- Η ορολογία παρουσιάζεται στα ελληνικά (η πλέον κοινά αποδεκτή) αλλά και στα αγγλικά, έτσι ώστε ο αναγνώστης να μπορεί ν' ανατρέξει σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία.

- Η θεωρητική παρουσίαση ενισχύεται από παραδείγματα, είτε πολύ απλά, είτε σύνθετα.
- Η παρουσίαση των Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων αφορά, είτε διάφορα μικρά πληροφοριακά συστήματα, δημιουργημένα αποσπασματικά και χωρίς έναν κεντρικό σχεδιασμό, είτε σύγχρονα Ολοκληρωμένα Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (Enterprise Resource Planning (ERP) Systems), είτε ενδιάμεσες καταστάσεις,

Η θεματολογία του βιβλίου λαμβάνει υπ' όψη:

- Τις κρατούσες αντιλήψεις και προσεγγίσεις ανάμεσα στους σημαντικότερους συγγραφείς αυτού του αντικειμένου,
- Την ελληνική πραγματικότητα.

Ο βηματισμός της ανάγνωσης του βιβλίου βασίζεται στην ακόλουθη διαδρομή:

Στο πρώτο Κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση της επιχείρησης / οργανισμού ως σύστημα.

Στο δεύτερο Κεφάλαιο παρατίθενται βασικές γνώσεις, που αφορούν δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και τις βασικές μορφές οργάνωσής τους.

Το τρίτο Κεφάλαιο αφορά γενικά τα Πληροφοριακά Συστήματα, τις ιδιότητές τους, τα είδη τους, τις μορφές τους, τον τρόπο δημιουργία τους κ.λπ.

Στο τέταρτο Κεφάλαιο γίνεται μια σφαιρική και εμπειριστατωμένη παρουσίαση των Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων και παρουσιάζεται το μοντέλο ενός Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος, που αναφέρεται σε μια μικρομεσαία επιχείρηση, μοντέλο, το οποίο αποτελεί σημείο αναφοράς για την αναλυτική παράθεση της λειτουργίας ενός Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος, στη συνέχεια του βιβλίου.

Το πέμπτο Κεφάλαιο που καταλαμβάνει μεγάλη έκταση, είναι αφιερωμένο στην παρουσίαση των βασικών λειτουργιών της εφαρμογής εμπορικής διαχείρισης. Η εφαρμογή αυτή υποστηρίζει τη διαχείριση των πωλήσεων-πελατών, των αγορών-προμηθευτών και της αποθήκης της επιχείρησης. Με την εφαρμογή αυτή εκδίδονται τα παραστατικά πωλήσεων, καταχωρούνται τα παραστατικά αγορών, καταχωρούνται οι εισπράξεις/πληρωμές και παρακολουθούνται τα υπόλοιπα πελατών/προμηθευτών. Ακόμη παρακολουθούνται τα αποθέματα, για να γνωρίζει η επιχείρηση πότε πρέπει να παραγγείλει νέα, ώστε να διαθέτει ικανές ποσότητες για να καλύπτει τις ανάγκες των πωλήσεων.

Όλα τα οικονομικά γεγονότα που συμβαίνουν στη ζωή μιας επιχείρησης συγκεντρώνονται από την εφαρμογή Γενικής Λογιστικής, που παρουσιάζεται στο έκτο Κεφάλαιο. Με τη λογιστική παρακολουθείται και ελέγχεται η περιουσία και τα οικονομικά αποτελέσματα κάθε επιχείρησης. Η εφαρμογή αυτή παράγει όλες τις

οικονομικής φύσης καταστάσεις και αναφορές, που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση και που οι περισσότερες είναι απαραίτητες από το νόμο.

Στο έβδομο Κεφάλαιο έχουν συμπεριληφθεί μερικές ακόμη συνήθεις εφαρμογές που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις. Πρόκειται για τη διαχείριση αξιογράφων, παγίων, τη μισθοδοσία και την κοστολόγηση. Οι εφαρμογές αυτές μπορεί να υπάρχουν ως ξεχωριστές λειτουργίες ενός ολοκληρωμένου πακέτου ή να λειτουργούν ως ανεξάρτητες εφαρμογές.

Στο όγδοο Κεφάλαιο γίνεται εμπεριστατωμένη αναφορά στην ασφάλεια και τους ελέγχους των Λογιστικών Πληροφοριακών Συστημάτων.

Το ένατο Κεφάλαιο αναφέρεται στο νομικό και θεσμικό πλαίσιο (Ελλάδα, Ευρωπαϊκή Ένωση), που διέπει τη δημιουργία, λειτουργία και έλεγχο των Πληροφοριακών Συστημάτων εν γένει.

Ακολουθούν δύο Παραρτήματα με συγκεκριμένη στόχευση.

Στο Α' Παράρτημα γίνεται αναλυτική και βήμα προς βήμα παρουσίαση τεσσάρων εφαρμογών υποστήριξης των βασικών λειτουργιών του Λογιστηρίου με τη χρήση ενός Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος. Το παράρτημα αυτό μπορεί να υποστηρίξει το τυχόν εργαστηριακό μέρος σχετικού μαθήματος.

Τέλος στο Β' Παράρτημα εκτίθενται τεχνικές και μεθοδολογίες που αφορούν τη λήψη απόφασης, με δεδομένο ότι, η ύπαρξη και λειτουργία ενός Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος στοχεύει τελικά στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.

### **Σημείωση προς το διδάσκοντα**

Ο διδάσκων το αντίστοιχο μάθημα μπορεί να τροποποιήσει τη σειρά διδασκαλίας ανάλογα με το κοινό που απευθύνεται. Στην παράθεση των διαχειριστικών εφαρμογών προτάξαμε την παρουσίαση της εμπορικής διαχείρισης από αυτή της Γενικής Λογιστικής, διότι πιστεύουμε ότι είναι ευκολότερο να αφομοιωθεί από ένα φοιτητή που δεν έχει προηγούμενες γνώσεις λογιστικής. Από τις παραγόμενες κινήσεις πωλήσεων και αγορών προκύπτει πολύ ώριμα η έννοια των λογαριασμών και η ανάγκη λογιστικής παρακολούθησης. Αν οι εκπαιδευόμενοι είναι γνώστες (χειρόγραφης) λογιστικής, τότε ο διδάσκων μπορεί να αρχίσει την παρουσίαση των εφαρμογών με το κεφάλαιο 6.

Σε σχέση με το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος πρέπει να σημειωθεί ότι βιβλίο δεν βασίστηκε σε συγκεκριμένο λογισμικό της αγοράς. Η παρουσίαση των εφαρμογών των κεφαλαίων 5, 6 και 7 έγινε με βάση τις βασικές και κοινές αρχές όλων των σχετικών προγραμμάτων. Έτσι η ύλη του βιβλίου δεν είναι σε αναντιστοιχία με οποιοδήποτε λογισμικό χρησιμοποιείται στο εργαστήριο.

**Σημείωση προς τον αναγνώστη**

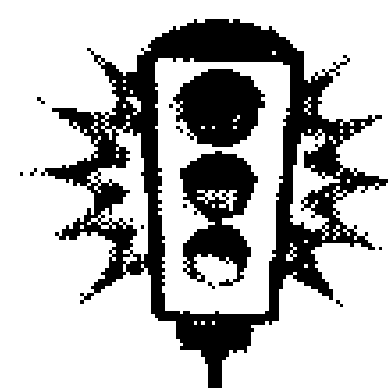
Για την υποβοήθηση της αναγνωσιμότητας του βιβλίου, εκτός από σχήματα, πίνακες και διάφορα πλαίσια, έχουν χρησιμοποιηθεί και αρκετά εικονίδια, τα οποία χαρακτηρίζουν το μέρος του κειμένου που συνοδεύουν. Τα εικονίδια αυτά και η σημασία τους είναι:



Ορισμός



Σημείωση



Προσοχή



Κώδικας Βιβλίων  
και Στοιχείων

Οι συγγραφείς

Τα Λογιστικά Πληροφοριακά Συστήματα έρχονται να καλύψουν τις ελλείψεις της παραδοσιακής Λογιστικής, σε σχέση με τις σύγχρονες απαιτήσεις πληροφόρησης της διοίκησης ενός οργανισμού.

- Έχουν τη δυνατότητα συλλογής πολυάριθμων δεδομένων ικανών να τροφοδοτήσουν εκτός από τις βασικές απαιτήσεις της Λογιστικής και άλλα πληροφοριακά συστήματα.
- Τα συλλεγόμενα δεδομένα, εκτός από τα ποσοτικά στοιχεία, μπορεί να περιέχουν και ποιοτικά στοιχεία, με προορισμό την παραγωγή γενικότερης και σφαιρικότερης πληροφόρησης, με τελικό στόχο τη διευκόλυνση λήψης δύσκολων αποφάσεων.
- Οι σύγχρονες τεχνολογίες επιτρέπουν, αφ' ενός μεν την αυτόματη συλλογή δεδομένων σε ορισμένες περιπτώσεις, αφ' ετέρου την πολύμορφη και ταχύτατη παραγωγή πληροφόρησης.
- Παρέχεται η δυνατότητα, τόσο της αναλυτικής πληροφόρησης, όσο και της γενικευμένης, που μπορεί να οδηγεί, εκτός από τις διαπιστώσεις και σε εκτιμήσεις και προβλέψεις.

Μεγάλο μέρος του βιβλίου καταλαμβάνει η παρουσίαση των λειτουργιών των πιο συνηθισμένων διαχειριστικών εφαρμογών ενός οργανισμού. Πιο συγκεκριμένα αναπτύσσονται σε έκταση οι εφαρμογές

- ✓ Εμπορική Διαχείριση (πωλήσεις, τιμολόγηση, αγορές, διαχείριση πελατών, προμηθευτών και αποθήκης).
- ✓ Γενική Λογιστική Β' και Γ' κατηγορίας
- ✓ Λοιπές εφαρμογές (Αξιόγραφα, Πάγια, Μισθοδοσία, Κοστολόγηση).

Σε κάθε εφαρμογή παρατίθενται πλήθος οθονών και παραδειγμάτων, παρουσιάζονται τα δεδομένα εισόδου, καθώς και τα αποτελέσματα, που παρέχονται και επεξηγούνται, οι ενημερώσεις, που γίνονται με την καταχώρηση κάθε παραστατικού.



ΕΚΔΟΣΕΙΣ  
ΝΕΩΝ  
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

